

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ नुसार
औद्योगिक न्यायालय, महाराष्ट्र, मुंबई यांच्या
आस्थापनेवरील पदांकरीता दिव्यांगांसाठी पदे
सुनिश्चित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: दिव्यांग-०२२१/प्र.क्र.१९/काम-६
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम काम मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक: २४ जून, २०२१

- वाचा :-**
१. केंद्र शासनाचा दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६.
 २. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र.दिव्यांग २०१९ /प्र.क्र.११४/१६-अ,
दि.२९/०५/२०१९.
 ३. शासन परिपत्रक, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्र.दिव्यांग
२०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क.२, दि.१२/११/२०२०.
 ४. केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची
दि.०४/०१/२०२१ ची अधिसूचना.
 ५. शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्र.दिव्यांग
२०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क.२, दि.०२/०२/२०२१.
 ६. मुख्य सचिव यांचे अर्धशासकीय पत्र क्र.दिव्यांग-२०२१/संकीर्ण -११/दि.क.२,
दि.०६/०२/२०२१.
 ७. शासन निर्णय, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, क्र. दिव्यांग-०२२१/प्र.क्र.१९
/काम-६, दि.२४/०२/२०२१.
 ८. शासन पत्र सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्र.दिव्यांग-२०२१/
संकीर्ण ११/दि.क.२, दि.१५/०६/२०२१.

प्रस्तावना :-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार राज्य शासनाच्या
अखत्यारितील पदांकरीता दिव्यांगांसाठी पदेसुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. केंद्र शासनाने
दि.०४/०१/२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी प्रसिध्द केलेली
आहे. केंद्र शासनाचा अधिसूचनेनुसार (केंद्र शासनाच्या धर्तीवर) राज्य शासनाच्या आस्थापनेवरील
दिव्यांगांसाठीची पदे सुनिश्चित करणेबाबतच्या सूचना शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य
विभाग दि.०२/०२/२०२१ अन्वये दिलेल्या आहेत. या सूचना विचारात घेऊन या विभागाने औद्योगिक
न्यायालय, महाराष्ट्र मुंबई या कार्यालयाच्या आस्थापनेवरील २५ पदांपैकी २२ पदांच्या अनुषंगाने

दिव्यांगांसाठी पदसुनिश्चिती करण्याचा संदर्भ क्र.७ येथील शासन निर्णय दि.२४/०२/२०२१ रोजी निर्गमित केला आहे. उर्वरित पदांसाठी शासन परिपत्रक, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग दि.१२/११/२०२० नुसार औद्योगिक न्यायालय, महाराष्ट्र, मुंबई या कार्यालयाच्या आस्थापनेवरील जी पदे केंद्र शासनाच्या पदांपेक्षा भिन्न आहेत, त्याबाबतचा प्रस्ताव प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांचे अध्यक्षतेखालील तज्ञ समितीच्या दि.१९ व २० मे, २०२१ रोजीच्या बैठकीसमोर ठेवण्यात आला होता.

शासन निर्णय :-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६, केंद्र शासनाचे दि.०४/०१/२०२१ ची अधिसूचना व शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग दि.०२/०२/२०२१ अन्वये दिलेल्या सूचना विचारात घेवून औद्योगिक न्यायालय, महाराष्ट्र मुंबई या कार्यालयाच्या आस्थापनेवरील १) लिपिक दूरध्वनीचालक, २) चोपदार, ३) हविलदार/नाईक/दप्तरी पदांकरिता दिव्यांगांसाठीची पदे सुनिश्चित करण्यासाठीचा प्रस्ताव तज्ञ समितीच्या दि.१९ व २० मे, २०२१ रोजीच्या बैठकीसाठी ठेवण्यात आला असता तज्ञ समितीने “भारत सरकारच्या दि.०४/०१/२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे दिव्यांग पदसुनिश्चिती करण्यात यावी.” अशी शिफारस केली आहे. त्याअनुषंगाने सोबतच्या सहपत्रामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे दिव्यांगांसाठी पदसुनिश्चिती करण्यात येत आहे.

२. सदर शासन निर्णय सामाजिक न्याय विभागाच्या दि.१५/०६/२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये दिलेल्या सूचनेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२१०६२४११५४४३९६१० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श.मा.साठे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत -

- १) मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई,
- २) मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ३) मा.उप मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ४) मा. मंत्री, कामगार विभाग महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ५) मा. राज्य मंत्री कामगार विभाग महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

- ६) मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- ७) मा. विधानपरिषद/विधानसभा सर्व सदस्य,
- ८) मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
- ९) प्रधान सचिव (कामगार) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
- १०) प्रधान सचिव (साप्रवि) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
- ११) प्रधान सचिव (सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
- १२) प्रधान सचिव (विधी व न्याय विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
- १३) आयुक्त, दिव्यांग कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे,
- १४) सहसचिव/उपसचिव, कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १५) सहसचिव (दिव्यांग कल्याण), सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग मंत्रालय मुंबई,
- १६) अध्यक्ष/प्रबंधक, औद्योगिक न्यायालय, महाराष्ट्र, मुंबई,
- १७) कक्ष अधिकारी (प्रशासन-२), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १८) निवड नस्ती (कामगार-६).

शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, दिव्यांग-०२२१/प्र.क्र.१९/काम-६, दि. २४ जून, २०२१ चे सहपत्र

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ नुसार औद्योगिक न्यायालय, महाराष्ट्र, मुंबई यांच्या
आस्थापनेवरील पदांकरीता दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित केलेली पदे

अ.क्र.	पदनाम	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चिती
१	लिपिक - दूरध्वनीचालक	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M), SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above
२	चोपदार	a) B, LV b) D, HH c) OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M), ID, SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above
३	हविलदार/नाईक/दप्तरी	a) B, LV b) D, HH c) OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M), ID, SLD, MI e) MD involving (a) to (d) above

Abbreviations

Sr. No.	Abbreviations	Long Form	Sr. No.	Abbreviations	Long Form
1	B	Blind	9	LC	Leprosy cured
2	LV	Low Vision	10	Dw	Dwarfism
3	D	Deaf	11	AAV	Acid Attack Victim
4	HH	Hearing Handicapped	12	ASD	Autism Spectrum Disorder(M-Mild, MoD- Moderate)
5	OA	One Arm	13	SLD	Special Learning Disability
6	OL	One Leg	14	MI	Mental Illness
7	OAL	One Arm and One Leg	15	MD	Multiple Disabilities
8	CP	Cerebral Palsy	16	ID	Intellectual Disability

(श.मा.साठे)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन